

**OFISI YA RAIS TAWALA ZA MIKOA NA SERIKALI ZA MITAA
HALMASHAURI YA MANISPAA YA IRINGA**

Mkuu wa shule:- **0754012977/0717312977**
Makamu mkuu wa shule:-
0754051811/0757376098/0683362797
Matron/Patron:**0717067593/0719510520/**
0766412641

Shule ya Sekondari Lugalo,
S. L. P. 145,
IRINGA.

KUMB. LSS/IR/F.V/II/340:

Mwanafunzi: .....
K.K.. Mzazi/Mlezi .....
S.L.P. ....

**YAH: MAELEKEZO YA KUJIUNGA KIDATO CHA TANO NA SHULE YA SEKONDARI YA
LUGALO KATIKA HALMASHAURI YA MANISPAA YA IRINGA, MKOA WA
IRINGA MWAKA 2019/2020**

1. UTANGULIZI

Awali ya yote, ninachukua fursa hii kukupongeza kwa kufaulu mihani wako wa kidato cha nne, kitendo ambacho kimekuwezesha kuchaguliwa kujiunga na shule ya sekondari ya Lugalo kuanza kidato cha tano katika tahasusi ya _____ mwaka 2019.

Ni matumaini yangu kwamba bahati hii utaitumia vizuri kwa juhudi na maarifa ya hali ya juu ili uweze kufanikiwa katika masomo na shughuli nyingine muhimu kama vile uzalishaji mali, michezo n.k. Aidha ni tegemeo langu pia kuwa utakuwa na nidhamu nzuri na utatekeleza na kufuata sheria na kanuni zote za shule hii pamoja na masharti yote ya kujiunga kama yalivyo orodheshwa hapa chini.

Shule hii ni shule ya kutwa kwa kidato cha I- IV na ni mchanganyiko, ina kidato cha I- VI. Kidato cha tano na cha sita ni wasichana tu na hukaa bweni. Pia kuna wanafunzi Wasichana wenye mahitaji maalumu nao hukaa bweni.

Shule ipo mjini katika manispaa ya Iringa, kilometa tatu kutoka standi kuu ya mabasi kando ya barabara iendayo Dodoma.

Shule itafunguliwa tarehe 8/7/2019 unatakiwa kufika siku shule itakapofunguliwa pamoja na mzazi/mlezi wako ili afanye mambo yafuatayo:

- a) Arudishe fomu ya kukubali masharti ya kujiunga na shule (F.1).
- b) Arudishe fomu ya mwanafunzi kupokelewa shuleni (F.2).
- c) Arudishe fomu za kupimwa afya (F.3).
- d) Arudishe fomu inayotoa maelekezo kuhusu matumizi ya simu shuleni (F.4).
- e) Arudishe fomu ya mabadiliko ya adhabu (F.5).
- f) Alete nakala ya cheti cha kuzaliwa.
- g) Alete picha 4 za mwanafunzi za rangi (Pass port size), akiwa amevaa sare ya shule.
- h) Alete nakala ya cheti cha matokeo ya kidato cha nne (Result slip).
- i) Alete jalada (File) ambalo litakuwa ni mali ya mwanafunzi kwa ajili ya kuhifadhi kumbukumbu/taarifa zake mbalimbali. Na aina ya jalada (File) ni:- Office file A4 320 au PP Folder A4 320 au Tanzania Government. Hatupokei aina hii ya jalada (file); Box file au Spring file au Flat file.

NB: Usajili wa mwanafunzi utakamilika iwapo tu taarifa zote hapo juu zitawasilishwa Shuleni na Mzazi/Mlezi, siku ya kuripoti.

Ninakutakia maandalizi mema vilevile ninakukaribisha wewe mwanafunzi na Mzazi/Mlezi hapa shuleni kwa mashauriano kuhusu ufanisi wa kazi yetu.

**KARIBU SANA LUGALO SEKONDARI
MOTTO: HAKUNA HAKI BILA WAJIBU**

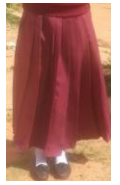
**M. NGANYAGWA
MKUU WA SHULE**

2. MAMBO YA KUZINGATIA

SARE ZA SHULE WASICHANA

- (i) Blauzi (2) nyeupe tetroni, zisizoangaza, mikono mifupi.
- (ii) Sketi (2) damu ya mzee (Maroon) na tai ya rangi hiyo hiyo. Sketi iwe ndefu ya heshima, iwe na urefu hadi kwenye kongo mbili za miguu, marinda ya kawaida ya kati (20).
- (iii) Jozi (2) za viatu vya ngozi vyeusi, visigino vifupi vya kufunga na kamba.
- (iv) Jozi (2) za soksi nyeupe.
- (v) Sweta rangi ya damu ya mzee (Maroon) yenye shingo ya “V” na siyo mpasuo
- (vi) Kwa wasichana wa Kiislam. Hijabu nyeupe na nusu kanzu tetroni isiyoangaza pamoja na sketi ndefu inayofika kwenye kongo mbili za miguu.
- (vii) Nguo za michezo ni “Track suit” “Dark blue” zisizobana mpaka kuonesha maumbo ya mwili. “T-shirt” 2 za rangi ya kijivu zitakazovaliwa na “Track suit”, jezi nyekundu au bluu na raba nyeupe au nyeusi. “Track suit” na “T-shirt” huvaliwa kila siku ya Ijumaa wakati wa mchakamchaka na jezi huvaliwa kiwanjani wakati wa michezo.
- (viii) Nguo za kusindia (shamba dress (02) rangi ya “Dark blue” iwe ya solo ya kumwaga ndefu na ya heshima)

TANBIHI: Mavazi yote hapo juu hayapatikani shuleni.

3. ADA NA MICHANGO YA SHULE

- (a) Ada ya shule kwa mwaka ni shilingi 70,000/= kwa wanafunzi wa bweni. Unaweza kulipa nusu ya ada shilingi 35,000/= kwa muhula wa kwanza au kulipa ada yote kwa mara moja. **Fedha hizo zilipwe kwenye akaunti ya shule namba 60501100037, jina la akaunti “Lugalo Secondary School” katika benki ya NMB. (Tafadhali andika jina la mwanafunzi na darasa kwenye “Bank Pay in Slip”.**
- (b) Michango inayotakiwa kulipwa ni:-
  - (i) Shilingi 15,000/= kwa ajili ya ukarabati wa samani.
  - (ii) Shilingi 6,000/= kwa ajili ya kitambulisho.
  - (iii) Shilingi 20,000/= kwa ajili ya taaluma, kwa mwaka.
    { Shilingi 20,000/= atalipa kidato cha tano na }
    { Shilingi 20,000/= kidato cha sita. }
(iv) Shilingi 20,000/= kwa ajili ya matibabu kwa mwaka.
    - Shilingi 10,000/= kwa ajili ya huduma ya kwanza.
    - Shilingi 10,000/= pamoja na picha 02 (Passport size), kwa ajili ya kupata kadi ya TIKA kwa wale ambao hawana kadi ya Bima ya afya ya NHIF.

TANBIHI:

- (a) Ni muhimu kwa kila Mzazi/Mlezi kuhakikisha kuwa mtoto wake anapata kadi ya Bima ya afya ya NHIF ambayo itamsaidia mwanee kutibiwa hospitali zote hadi ngazi ya Rufaa.
- (b) Kadi ya TIKA inatumika katika hospitali zote isipokuwa katika hospitali ya Rufaa. Hivyo kama mwanafunzi atatakiwa kwenda kutibiwa katika hospitali ya Rufaa. Mzazi/Mlezi atagharamia matibabu ya mtoto wake.
- (v) Shilingi 30,000/= kwa ajili ya kuwalipa wapishi, walinzi na vibarua wengine.
- (vi) Shilingi 4,000/= kwa ajili ya nembo ya shule kwa blauzi (02).

- (vii) Shilingi 5,000/= kwa ajili ya tahadhari (Haitarejeshwa mwanafunzi akihitimu masomo).

TANBIHI: Fedha za michango zilipwe kwenye akaunti namba 60501100136, jina la akaunti “Lugalo Secondary School Contributions” katika benki ya NMB. (Tafadhali andika jina la mwanafunzi na darasa kwenye “Bank Pay in Slip”).

4. MAHITAJI MUHIMU AMBAYO MWANAFUNZI ANAPASWA KULETA SHULENI

- (i) “Bunda 02 za karatasi (A4) kwa kila mwaka wa masomo.
- (ii) Kwanja lililonolewa 01, mifagio “squeezer” 01 chelewa 08, (PCB).
- (iii) Mkasi 01, Sickle 01 na chelewa 08 (HGE).
- (iv) Jembe 01 lililonolewa na chelewa 08 (HGL, HKL na CBG).
- (v) Dissecting kit” kwa wanafunzi wa sayansi (PCB na CBG), ambayo itakuwa ni mali ya mwanafunzi.
- (vi) Scientific calculator (Na. fx 991)” kwa wanafunzi wa sayansi (PCB, CBG), uchumi (HGE) na wanaosoma somo la Jiografia (HGL), ambayo itakuwa ni mali ya mwanafunzi.
- (vii) Kalamu na madaftari ya masomo atakayosoma (Counter book – 10 Quire 4 na daftari ndogo – 10 kwa ajili ya mazoezi).
- (viii) Mkebe wenye vifaa vyote ndani (Mathematical Set).
- (ix) Begi la kuwekea madaftari.
- (x) Vitabu vya kiada na ziada kwa masomo atakayosoma

NB: Orodha ya vitabu imeambatanishwa katika kurasa za mwisho

5. MAHITAJI KWA WANAFUNZI WA BWENI

- (i) Godoro lenye ukubwa wa futi 2½ .
- (ii) Mashuka mawili ya pinki na mawili meupe na foronya zake.
- (iii) Blanketi 1.
- (iv) Chandarua.
- (v) Vyombo vya chakula (mf. Sahani, bakuli, kikombe, kijiko, n.k.).
- (vi) Ndogo ndogo kwa matumizi binafsi.
- (vii) Nguo za kushindia baada ya kutoka darasani (shamba dress 02) rangi ya “Dark Blue iwe gauni ya solo ya kumwaga, ndefu ya heshima.
- (viii) Sanduku dogo imara la kutunzia vitu (Tranka).
- (ix) Taulo moja
- (x) Mafuta ya kujipaka
- (xi) Tochi au Taa ya kuchaji kwenye jua, pindi kunapokuwa na tatizo la umeme.
- (xi) Mswaki, dawa ya meno n.k.
- (xii) Doti moja ya kanga/kitenge
- (xiii) Wakati wa baridi mwanafunzi anaruhusiwa kuvaa kofia (mzula) rangi ya damu ya mzee (maroon). Rangi nyingine hairuhusiwi.

TANBIHI: Vazi hili litavaliwa baada ya kutoka darasani na siyo vinginevyo.

NB: Masanduku au Mabegi makubwa hayatakiwi, nafasi ndogo.

6. MAMBO AMBAYO HAYARUHUSIWI SHULENI

- (i) Kuvaa vazi jingine lolote nje ya sare ya shule iwe ni soksi, viatu, sketi, sweta n.k. likivaliwa shuleni hatua za kinidhamu zitachukuliwa dhidi yako.
- (ii) Hereni, mikufu /shanga, kucha ndefu, kupaka kucha rangi, bangili, wanja n.k. haviruhusiwi shuleni.
- (iii) Hairuhusiwi kufuga nywele, kusuka au kuziweka dawa.

- (iv) Hairuhusiwi kuja na simu shuleni, ukijanayo na ukakamatwa, hatua kali za kinidhamu zitachukuliwa dhidi yako
- (v) Mwanafunzi wa bweni haruhusiwi kuwa na nguo za nyumbani zaidi ya sare ya shule, nguo za michezo na nguo za kushindia (“Shamba dress”).
- (vi) Kuingiza/kutumia chakula toka nje ya shule.

7. SHERIA NA KANUNI MUHIMU ZA SHULE KWA WANAFUNZI WOTE

Binadamu asilani kukaa pamoja si bure wana malengo. Aidha Taasisi kama hii yetu ina malengo. Ili kufanikisha malengo hayo ni lazima kuwe na kanuni, taratibu na sheria maalumu za kufuata, hususani mwanafunzi wa Lugalo sekondari anapaswa kufuata na kutekeleza kanuni, sheria na taratibu zifuatazo:

A: MAHUDHURIO

Kuthamini muda wa kuwepo mahali unapotakiwa kwa mujibu wa ratiba au maelezo kutoka uongozi wa shule.

- (i) Kuwahi kufika shuleni na kuwepo mstarini kwa muda uliopangwa ambapo ni saa 1:00 asubuhi.
- (ii) Kuhudhuria shuleni kwa muda wote wa masomo.
- (iii) Kuhudhuria kazi zote za mikono na michezo.
- (iv) Kuhudhuria mikutano ya shule (mfano baraza la shule, ukaguzi wa usafi, vikundi mbalimbali vinavyotambulika kisheria (mfano vilabu vya masomo, dini n.k)
- (v) Kuitikia miito ya dharura mara moja.
- (vi) Mwanafunzi anapaswa kuwepo eneo la shule wakati wote isipokuwa anapopata ruhusa maalumu kutoka kwa mwalimu husika.

B: HESHIMA

- a) Kuwathamini na kuwaheshimu wanajumuiya wote.
- b) Kusimama na kumsalimu mwalimu au mtu yeyote anayekuzidi umri anapopita au kuingia mahali ulipo, ikiwa ni pamoja na kuwapokea mizigo.
- c) Kutumia lugha nzuri wakati wote.
- d) Kushirikiana na kusaidiana na wanafunzi wengine katika kazi.
- e) Kuthamini na kuheshimu kazi za aina zote.
- f) Kuitika mara moja na kukimbilia aliko mkuu aliyekuita.
- g) Kuheshimu bendera ya Taifa, picha za viongozi wa vyama na serikali, nembo ya Taifa, wimbo wa Taifa na fedha za Taifa.
- h) Kuheshimu taratibu za mkutano, ofisi za shule, mali binafsi na mali ya umma.
- i) Kukaa kimya darasani na kutoka kwa ruhusa ya mwalimu au kiongozi aliyepo darasani.
- j) Kusimama katika mstari wakati wa kupokea huduma.
- k) Kuwa mfano mzuri wa heshima na tabia njema mahali popote ulipo ndani na nje ya shule.
- l) Baadhi ya tabia ambazo haziruhisiwi kwa mwanafunzi ni:
  - a) Kuvuta sigara, kutumia madawa ya kulevya, pombe n.k.
  - b) Kufuga kucha ndefu, ndevu, nywele ndefu/chafu.
  - c) Kugombana, kutukanana, kupigana n.k.
  - d) Uasherati, wizi, utapeli n.k.

C: SARE

Unapaswa kuwa na sare za shule kwa mshono uliokubalika na kwa wakati kama ulivyopangwa.

- i. Wakati wa masomo darasani.
- ii. Safari zote nje ya shule kwa jina la shule.
- iii. Wakati wa kwenda hospitali.
- iv. Wakati wa kwenda likizo na kurudi.

- v. Wakati wa maandamano.
- vi. Wakati wa kwenda kwenye nyumba za ibada.

D: MIPAKA YA SHULE

- (i) Wanafunzi wasitembelee
  - (a) Nyumba za Walimu na Wasio Walimu, Ofisi za Walimu, jikoni, Maabara, na Mabwenini (Wanafunzi wa kutwa) bila ya kibali cha wahusika.
  - (b) Vilabu vya pombe.
  - (c) Majumba ya starehe.
  - (d) Majumba ya kufikia wageni.
- (ii) Wanafunzi hawaruhusiwi.
  - (a) Kupita njia isiyoruhusiwa.
  - (b) Kutoka nje ya eneo la shule bila kibali
  - (c) Kuzurura nje wakati wa vipindi.

E: MAKOSA YANAYOWEZA KUSABABISHA KUFUKUZWA SHULENI

- a) Wizi.
- b) Uvutaji bangi/sigara.
- c) Kuharibu kwa makusudi mali ya umma.
- d) Kuoa na kuolewa wakati akiwa bado shuleni.
- e) Kufanya jaribio la kujiua au kutishia kuua, kunywa sumu.
- f) Uasherati, ubakaji, kushikwa ugoni.
- g) Kukutwa na simu au kifaa chochote kinachohusiana na simu kama vile:- Betri, “headphone, line” au kasha lake n.k.
- h) Kugoma na kuhamasisha mgomo .
- i) Kupata mimba/kutoa mimba/kusababisha mimba/kushawishi kutoa mimba.
- j) Kupigana au kumpiga mtu yeyote yule.
- k) Ulevi wa aina yoyote.
- l) Kudharau wimbo na bendera ya Taifa.
- m) Atakutwa nje ya shule bila kibali.
- n) Utovu sugu wa nidhamu kwa ujumla.
- o) Kutohudhuria masomo kwa zaidi ya siku 90 bila taarifa/utoro wa muda mrefu.
- p) Kutembelea majumba ya starehe na nyumba za kulala wageni.
- q) Kusuka nywele kwa mtindo usiokubalika, kama shule inaruhusu kusuka.
- r) Kushiriki matendo ya uhalifu, siasa na matendo yoyote yale yanayovunja sheria ya nchi.
- s) Kushiriki au kuendeleza imani za kishirikina shuleni.
- t) Kunyanyapaa au uonevu wa aina yoyote kwa mwanafunzi mwenzake.
- u) Kulala nje ya shule.
- v) Kujihusisha na mapenzi.
- w) Atagoma kufanya adhabu.

F: MAGONJWA

Wagonjwa wote shuleni watapata kibali cha kwenda hospitali kupitia Ofisi ya Malezi.

G: USAFI

Usafi ni wajibu wa kila mwanafunzi kama sehemu muhimu ya maisha yake ya kila siku. Zingatia yafuatayo:

- a) Usafi binafsi wa mwili na mavazi yake.
- b) Usafi wa maeneo yafuatayo kama utakavyopangiwa; ukumbi wa chakula, ukumbi wa mikutano, mabweni, vyoo, madarasa, maabara, viwanja na barabara. Pia vyakula viliwe ndani ya bwalo la chakula tu.

H: DINI/DHEHEBU

- (a) Shule inaruhusu kila mwanafunzi kuabudu kulingana na imani ya dini au dhehebu lake linalotambuliwa na Wazazi/Walezi wake, kwa kufuata ratiba na taratibu za shule.
- (b) Mwanafunzi hataruhusiwa kubadili dini au dhehebu lake bila ya taarifa rasmi ya maandishi kutoka kwa Mzazi/Mlezi wake yaliyopitishwa na Afisa Mtendaji wake wa mtaa/kata.

J: WAGENI

- (a) Wageni hawaruhusiwi kufika shuleni kuonana na mwanafunzi wakati awapo masomoni.
- (b) Wanafunzi watatembelewa siku ya Jumapili ya kila mwisho wa mwezi kuanzia 8:00 mchana hadi 11:00.
- (c) Taarifa za tatizo lolote lile kutoka nyumbani zitolewe kwa uongozi wa shule na siyo mwanafunzi husika moja kwa moja. Namba za simu zipo katika ukurasa wa kwanza.

NB: Wazazi/Walezi watakao watembelea wanafunzi ni wale tu ambao taarifa zao ziko kwenye jalada (File) la mwanafunzi (wengine hawaruhusiwi).

**FOMU YA KUKUBALI MASHARTI YA SHULE (F.1)
SEHEMU YA MWANAFUNZI**

PICHA
YA
MWANAF
UNZI

1. Mimi _____ kidato cha _____ Tahasusi _____ ninakubali kujiunga na shule ya sekondari Lugalo nikiwa mwanafunzi wa bweni.
2. Ninakubali masharti yote na ninaahidi kufuata sheria zote za shule.
3. Niko tayari uongozi wa shule kuchukua hatua za kinidhamu ikiwa ni pamoja na kunirudisha kwa mzazi/mlezi endapo nitakiuka masharti ya shule.

Sahihi ya mwanafunzi _____ Tarehe _____

SEHEMU YA MZAZI/MLEZI

Mimi _____ ninakubali mtoto wangu kujiunga na shule ya sekondari Lugalo kuanzia tarehe _____, akiwa mwanafunzi wa bweni.

Ninakubali masharti yote yaliyomo katika maelezo ya kujiunga na shule ikiwa ni pamoja na kulipa gharama za uharibifu wa mali za umma na kumtimizia mahitaji mengine ya shule. Nitakuwa tayari kumpokea mtoto wangu wakati wowote endapo atakiuka masharti yaliyomo au kubainika kuwa ana afya isiyoridhisha ambayo itahitaji ukaribu na matunzo ya mzazi/mlezi mwenyewe.

(a) Anuani yangu ya kudumu ni:-

(b) Jina na anuani ya mlezi wa karibu mjini Iringa ambaye shule inaweza kuwasiliana naye katika matatizo mbalimbali ya mtoto ni:-

---

FOMU YA MWANAFUNZI YA KUPOKELEWA SHULENI (F.2)

1. Jina kamili la mwanafunzi .....
2. Mahali ulipozaliwa .....
3. Tarehe ya kuzaliwa .....
4. Uraia .....
5. Anwani ya nyumbani .....
6. Anwani ya mzazi (kama tofauti na hiyo hapo juu) .....
7. Jina la mzazi/mlezi .....
8. Kazi ya mzazi/mlezi .....
9. Namba ya simu ya Mzazi/Mlezi .....

Huu ni mfano wa namna ya kujaza hapo chini

Jina	Uhusiano	Anuwani	Simu
Akili Mkwa	Baba	S.L.P. 145, Iringa	0262702096

Jina	Uhusiano	Anuwani	Simu
(a)	.....	.....	.....
(b)	.....	.....	.....
(c)	.....	.....	.....
(d)	.....	.....	.....

*PICHA
YA BABA*

*PICHA
YA MAMA*

N.B: Ndugu walioandikwa ndio wanapaswa kushughulikia masuala ya nidhamu, maendeleo na uhamisho wa mwanafunzi husika tu. Iwapo kutatokea mabadiliko kwa sababu yoyote ile, taarifa iletwe shuleni ili kufanyike mabadiliko hayo.

10. Dini .....
11. Kidato ulichopokelewa .....
12. Tahasusi (Combination) .....
13. Shule uliyotoka .....
14. Shughuli unazozipendelea mbali na masomo kama mpira wa miguu, mpira wa mikono, riadha, kuimba n.k.
15. Wilaya unayotoka ..... Mtaa ..... Kata.....
16. Sahihi ya Mwanafunzi ..... Tarehe .....

17. Sahihi ya Mzazi ..... Tarehe .....

**SHULE YA SEKONDARI LUGALO
S.L.P. 145, IRINGA TANZANIA**

FOMU YA HOSPITALI (F.3)

Fomu hii ijazwe na Mganga mkuu wa Mkoa/Wilaya na Mwanafunzi ajenayo shuleni

Jina la Mwanafunzi _____

Umri _____ Jinsia _____

Blood Count (Red and white) _____

Tool Examination _____

Urine analysis _____

Syphilis Test _____

Eye Test _____

T B Test _____

Ears _____

Chest _____

Spleen _____

Abdomen _____

Blood pressure _____

ADDITIONAL INFORMATION e.g. physical

_____
_____
_____
_____

I certify that the above mentioned student is fit to pursue studies

Signature _____

Designation _____

Section _____

Date _____

NOTE: Medical officer at the time of examination the individual for any ailments you note.

You must bring this complete form when you come to school. No pupils may enroll, without certificate of physical fitness.

**HEADMASTER
LUGALO SECONDARY**

MAELEZO MAALUMU KUHUSU SIMU KWA KILA MWANAFUNZI (F.4)

UTANGULIZI

Simu ni nini? Simu ni chombo cha mawasiliano kinachotumia/kupokea mawimbi ya sauti kwa njia ya kieletroniki. Simu inayokusudiwa katika maelezo haya ni simu ya mkononi ambayo inajumuisha vipuri vya simu kama vile betri, “headphone”, laini na kasha la simu.

UMUHIMU WA MAWASILIANO YA SIMU

Kwa kuwa simu inaendana na maendeleo ya sayansi na teknolojia hivyo matumizi yake kwa kiwango fulani hayaepukiki kwa takribani watu wa rika zote. Hata hivyo, matumizi ya simu kwa rika la wanafunzi yana madhara makubwa hivyo sharti yadhibitiwe ili kuleta matumizi yenye tija. Shule kwa kutambua umuhimu wa simu imeweka utaratibu rasmi wa matumizi ya simu kwa wanafunzi. Mkuu wa shule ameiteua rasmi ofisi ya malezi kwa ajili ya kuwezesha wanafunzi kupata mawasiliano na wazazi pale inapohitajika na chini ya uangalizi maalumu. Uzoefu unaonesha kuwa wanafunzi wasiposimamiwa kikamilifu na walimu ambao wana fahamu tabia zao kwa undani wanaweza kutumia simu hizo za walezi kufanya udanganyifu na kuathiri maendeleo yao kitaaluma. Maelezo haya yunanatoa angalizo kuwa ni muhimu sana matumizi ya simu yasimamiwe kikamilifu.

ATHARI ZA MATUMIZI YA SIMU KWA WANAFUNZI

Kwa mujibu wa utafiti uliofanywa shuleni hapa kwa muda mrefu sasa, utafiti ulijaribu kuhusianisha athari za simu kwa maendeleo ya taaluma kwa wanafunzi wa kidato cha I hadi VI utafiti uling’amua athari zifuatazo:-

- i. Kwa kuwa simu haziruhusiwi shuleni kwa mujibu wa kanuni na sheria za uendeshaji wa shule mwanafunzi mwenye kumiliki simu anakuwa kwenye hali ya wasiwasi wakati wote akihofu kukamatwa na simu hivyo anakosa utulivu ambao ni muhimu sana kwa mazingira ya kujifunza.
- ii. Mwanafunzi mwenye simu anatumia nguvu na akili nyingi sana kutafuta sehemu ya kuficha simu, maarifa hayo yangetumika darasani yangeweza kuleta tija kubwa sana katika taaluma.
- iii. Utafiti unaonyesha kuwa zaidi ya asilimia 95% ya wanafunzi wenye kumiliki simu wanazitumia simu hizo kwa ajili ya kujenga na kudumisha mahusiano ya kimapenzi na wenzao au watu wenye umri mkubwa kuliko wenyewe. Hali hii huathiri taaluma na ufaulu wa mwanafunzi kwa ujumla.
- iv. Taarifa/ujumbe wa kimapenzi huwaathiri wengi kwa kuwa wanatumia muda mrefu kutafakari na kutafuta majibu yenye mshindo mkubwa ya kumrudishia mtumiaji wa awali. Vile vile ujumbe wa kimapenzi huathiri wanafunzi wengi kwa kudhani kuwa jumbe hizo ni za kweli ili hali nyingi ni za uongo na za kuwaghilibu.
- v. Wanafunzi wenye kumiliki simu za mikononi hutumia muda mwingi wa usiku “kuchat” (kutumia jumbe fupi) badala ya kulala ili wapate nguvu ya kuamka asubuhi au usiku kujisomea. Hivyo wanafuzi wengi wenye simu huwa wachovu siku inayofuata, wanashindwa kumaliza kazi za nyumbani (home work) hivyo simu inachangia kurudisha nyuma maendeleo yao ya kitaaluma.
- vi. Simu hurahisisha mawasiliano baina ya wanafunzi na wale wenye nia ya kuwalaghai wanafunzi wa kike kimapenzi kwa kuwa huweza kufanya ushawishi wao wakati wa usiku. Ikumbukwe kuwa wakati wa usiku mwili ukiwa umetulia hisia hutawala. Simu inaweza kumfanya mwanafunzi afikiwe na watu wasio na nia nzuri wakati wowote ule.
- vii. Utafiti wetu umeng’amua kuwa simu zinasababisha wanafunzi wengi kutoroka vipindi wakati wa mchana na usiku ili wapate fursa ya kuweza kufanya mawasiliano na wenzao mbali na wanafunzi wema ambao huweza kutoa taarifa kwa walimu. Utoro wa aina hii umegunduliwa kwa wanafunzi wa kutwa wenye kutoroka vipindi wakati wa mchana na kujificha chooni ili waweze kuzungumza na rafiki zao wa kiume. Vile vile kwa upande wa bweni hufanya hivyo hivyo wakati wa mchana na usiku.
- viii. Wanafunzi wengine wenye simu huzitumia simu hizo kuweka nyimbo za kusikiliza kwa muda mrefu.

- ix. Kwa kuwa wanafunzi hununua simu hizo wenyewe au hununuliwa na watu wasiokuwa wazazi wao hivyo gharama za uendeshaji simu hizo hupelekea baadhi yao kurubuniwa kirahisi au kuwa wadanganyifu kwa wazazi wao.
- x. Wanafunzi wengi hutumia simu kuangalia picha za ngono, mpira na kufanya mawasiliano kwa njia za ‘twitter’, ‘face book’ you tube’ n.k. mawasiliano ya aina hii huathiri sana akili zao pamoja na maendeleo yao ya kitaaluma.

ADHABU KWA WANAFUNZI WENYE KUMILIKI SIMU

Hivyo kwa kuzingatia madhara hayo Bodi ya Shule katika kikao chake cha tarehe 09.03.2013 iliamua kutolewa adhabu kali ikiwa ni:

Kufukuzwa shule kwa mwanafunzi atakayekutwa na kosa la kumiliki simu **au kifaa chochote cha simu kama betri, “headphone”, line au kasha lake.**

Ninaleta kwako maelezo na kiapo hiki ili lolote litakalotokea kusiwepo na lawama.

A. MWANAFUNZI

KIAPU CHA KUKUBALI MAELEKEZO KUHUSU SIMU

Mimi _____ kidato cha _____ Tahasusi _____.

Ninakubali maelekezo ya shule ya Sekondari Lugalo nikiwa mwanafunzi wa bweni. Ninakubali masharti yote na ninaahidi kufuata utaratibu huo. Nipo tayari Uongozi wa Shule unichukulie hatua za kinidhamu ikiwemo kufukuzwa shule kama nitatenda kinyume na maelekezo haya.

SAHIHI YA MWANAFUNZI _____ TAREHE _____

B. MZAZI/MLEZI

Mimi _____ Mzazi/Mlezi wa _____ wa kidato cha _____ Tahasusi _____ nimesoma/nimesomewa na kuyaelewa maelezo yote kuhusiana na matumizi ya simu kwa mtoto wangu na nipo tayari kwa mwanangu kufukuzwa shule iwapo atapatikana na umiliki/kutumia simu bila ya uangalizi maalumu.

SAHIHI YA MZAZI/MLEZI _____ TAREHE _____

NB:

- ❖ Kwa wanafunzi wa bweni tu; Mwanao anatakiwa kuja na sanduku la chuma dogo moja tu (tranka). Hatutampokea mwanafunzi mwenye mizigo mingine zaidi ya sanduku la chuma. Nguo za nyumbani haziruhusiwi kabisa. Endapo mwanafunzi atakutwa na nguo za nyumbani, nguo hizo zitanyang’anywa.
- ❖ Pia mwanafunzi hataruhusiwa kuja na chakula cha aina yoyote. Soda, juice, pipi, ubuyu pamoja na biskuti haviruhusiwi kabisa.

**M. NGANYAGWA
MKUU WA SHULE**

**TAARIFA YA MABADILIKO YA ADHABU KWA WANAFUNZI KUANZIA
MWEZI JANUARI, 2019 (F.5)**

1. UTANGULIZI

Shule kama taasisi ni lazima iwe na sheria, kanuni na taratibu za kufuata ili malengo ya kitaaluma yaweze kufikiwa.

2. MAELEKEZO

Sheria ya Elimu namba 25 ya mwaka 1978, sheria ya Elimu namba 5 ya mwaka 2007 na kanuni ya nne ya Elimu ya mwaka 2014, zimeainisha bayana makosa yanayoweza kusababisha mwanafunzi kusimamishwa au kufukuzwa shule.

Bodi ya shule kama chombo kilichoundwa kisheria bado kinaendelea kutekeleza matakwa ya sheria hizi, kwa kuzingatia sheria ya Elimu namba 10 ya mwaka 1995, iliyotoa mamlaka kwa Bodi ya shule kushughulikia nidhamu za wanafunzi.

Aidha kutokana na sheria ya Elimu namba 5 ya mwaka 2007, inayotoa mamlaka kwa Bodi ya shule kufanya mabadiliko ya sheria, kanuni na taratibu za shule. Bodi ilifanya kikao tarehe 31/10/2018 na kufanya mabadiliko kwa baadhi ya adhabu zilizokuwa zikitolewa kwa wanafunzi ikiwemo utoro na matumizi ya simu shuleni, baada ya kubaini kuwa tatizo hili limekuwa sugu kwa wanafunzi. Mabadiliko hayo ni kama yafuatayo:-

(i) Mwanafunzi wa bweni atakayeondoka shuleni bila ruhusa, ataadhibiwa kwa kuleta tofali ndogo 3,000, akiwa ameambatana na Mzazi/Mlezi wake anayetambulika na shule.

TANBIHI: Sababu ya utoro itajadiliwa kwa kina.

(ii) Mwanafunzi atakayekutwa na simu shuleni au kifaa chochote cha simu, ataadhibiwa kwa kuleta tofali ndogo 3,000, akiwa ameambatana na Mzazi/Mlezi wake anayetambulika na shule.

(iii) Mwanafunzi atakayejihusisha na mapenzi shuleni, ataadhibiwa kwa kuleta tofali ndogo 3,000 akiwa ameambatana na Mzazi/Mlezi wake anayetambulika na shule.

(iv) Mwanafunzi mwenye tabia ya utoro ataadhibiwa kwa kuleta tofali ndogo 1,500, akiwa ameambatana na Mzazi/Mlezi wake anayetambulika na shule.

3. AHADI YA KUKUBALI MABADILIKO YA ADHABU

Nimesoma, nimeelewa, nimekubaliana na mabadiliko ya adhabu yaliyowekwa na Bodi ya shule. Ninaahidi kwamba, **nipo tayari kutumikia adhabu hizo/nipo tayari kwa mwanangu kutumikia adhabu hizo** (kata lisilokuhusu), mara itakapobainika kufanya makosa yaliyotajwa hapo juu.

(i) Jina la mwanafunzi _____ Kidato _____ Mkondo _____
Sahihi _____ Tarehe _____

(ii) Jina la Mzazi/Mlezi _____ Namba ya simu _____
Sahihi _____ Tarehe _____

(iii) Mtaa/Kitongoji /Kijiji _____ Kata _____
Wilaya _____ Mkoa _____

4. SHAHIDI WA AHADI

(i) Jina la Afisa Mtendaji wa Mtaa _____
Namba ya simu _____ Sahihi _____ Tarehe _____ Muhuri _____

(ii) Jina la Afisa Mtendaji wa Kata _____
Namba ya simu _____ Sahihi _____ Tarehe _____ Muhuri _____

TANBIHI: Fomu hii irudishwe shuleni ikiwa imesainiwa na wahusika wote.

**M. NGANYAGWA
MKUU WA SHULE**

ORODHA YA VITABU MUHIMU KWA KILA SOMO

Unashauriwa kumnunulia mwanao vitabu kulingana na masomo anayosoma. Orodha ya vitabu vinavyotakiwa kwa kila idara ni kama ifuatavyo:-

GENERAL STUDIES

1. General studies for Advanced level certificate, Form (6) by Richard R.F. Mbalase (2011).
2. General studies for Advanced level certificate. Form five (5) by Richard R.F. Mbalase (2011)
3. Contemporary approach for Advanced level “General studies Nortes” Form 5 & 6 by Nyambari C.M. Nyangwine. Godfrey Rutta, Steven O. Maluka(New Syllabus 2009).

HISTORY

1. Major issues sin African history by Tanzania institute of education.
2. History of modern Europe by peacock.
3. How Europe underdeveloped Africa by W. Rodney.
4. History in focus; modern world history by Ben Walsh.
5. Mating advanced level history book two, by Kato, A (2011)
6. Mating advanced level history book one, by Kato A (2012)

GEOGRAPHY

1. Principles of physical geography by Monkhouse (2008)
2. Land form in Africa by Collin Buckle
3. Statistics simplified by N.A. Saleem
4. Map reading by Mac Master
5. Human and Economic Geographyby Morgan (1982)
6. Map reading, General publications Ltd – DSM by Durra, S.E. (2003)
7. Geography an intergrated Approach; Fourth edition by David Waugh (2009)
8. Practical Geography for Africa by John. M. Pritchard (1990)
9. R.B. Bunnet (2007) General Geography in diagrams

KISWAHILI

1. Kimbunga- H. Gora (Taasisi ya uchunguzi wa Kiswahili) (tuki), 1994
2. Mapenzi Bora-S. Rober (mkuki na nyota)
3. Chungu Tamu – T.A. MVUNGI (Tanzania Publishing house), 1985
4. Fungate ya uhuru – M.S Khatibu (Macmillan and Aidan)
5. Vuta N’kuvute – Shafi (mkuki na nyota 1999)
6. Kufikirika – S. Robert (mkuki na nyota 2003)
7. Mfadhili – Hussein Tawa (Methew & Stationery 2007)
8. Usiku utakapokwisha – Mbunda Msokile 2007
9. Morani-E. Mbogo
10. Nguzo mama – P. Muhando
11. Kivuli kinaishi
12. Kwenye ukingo wa Thim-E.Hussein
13. Kunga za fasihi na lugha – M. Msokile (1992)
14. Fasihi – F.E.M. K. Senkoo 1984
15. Kitangulizi cha tafsiri nadharia na mbinu-Mwamsoko, H.J.M. (1996
16. Nadharia ya lugha kidato cha tano na sita Suluhaya, M.C. (2010) silabi mpya
17. Nadharia ya fasihi (kipya) J.A. Masebo chapa ya tisa – Silabasi mpya.

ENGLISH

1. Macmillan Education Ltd 200 Encounters fro Africa, Macmillan
2. Ayi Kwei Amah, 1996. The beautiful onhes are not yet bvorn, EAEP
3. Chinua Achebe, 1991, a man of the people, BAEP
4. Ndugunguru 1999, Divine Providence, mkuki na nyota
5. Magala Nyago, 1985. The Rape of the Pearl Macmnilan
6. Namige Kayondo, 1995 yanishing shadows Macmillan
7. Danny Sato, 1983. His Exellency the head of state, Macmillan
8. David Omowale, 2002 a season of welting. EAEP

9. Francis Lubuga, 1990 Retrayer in the city, Heinemann
10. Ngugi wa Thiong'o, et al 1982, I will marry when I want, EAEP
11. Bukenya, 1984, The Bride, EAEP
12. Okot Omitah 1991, Lwanda Magere Heinemann
13. Henrick Ibvsaen. 1974, An Enemy of the people, Eyre matheuen
14. John Ruganda 2005, Black Mamba, EAEP
15. Charles Mloka 2002, The wonderful surgeon and other poems, mkuki na nyota
16. The real English textboook for Advanced Dr, Kadeghe Michael
17. Tanzania Institute of Education, 1996, Selected poems, Prink Pak (t) Limited

PHYSICS

1. Advanced level physics 6 th edition by Nelkon and Parker (1989)
2. Advanced physics by Tom Duncan
3. Advanced level physics paper 1 & 2 by E. Njau (2002)
4. Principles of physical for class XII & XI by S. Chand (2011)
5. A-level Physics fourth edition by Roger Muncaster (fourth edition) 1993

CHEMISTRY

1. Advanced Chemistry Physical and Industrial by p. Mathew (2006)
2. Essentials of physical chemistry by Arun Bahil B.S. Bahil & G.D Tuli (2012)
3. Orlganic Part A & B by A. Abdullah & H.M Nkunya
4. Inorganic Part A & B by J.S. Maro Guerman & M. Mikesewala (1989)
5. Physical chemistry by Ddungu & J.B.A. Mihigo (1998)
6. Advanced level Inorganic chemistry Part I & II by Tanzania Institute of Education (1995)
7. Organic chemistry an introduction by Jack E. Fernandez (1982)
8. Understanding chemistry for A-Level students
9. Conceptual chemistry for class XII & XI by S.K. Jaini (2011)
10. Advanced level chemistry, fourth editon by Ramsden (2000)

BIOLOGY

1. Dissecting kit
2. New understanding Biology for A-Level student by Glenn & S. Toole (1999)
3. Systematica and classification by L.K Msaki 91993)
4. Biology, A functional Approach B M.B. V Roberts (1971)
5. Advanced Biology: Principle and application by C.J. Clegg & D.G. Mackean (2000)
6. Biological Science by Taylor, etal (1997)
7. S.Chand's Biology for class XI & XII by P.S. Verma & B.P. Pandey (2005)
8. Guide to dissection by H.G. Q Rowett (2005)

MATHEMATICS

1. Scientific calculators
2. Basic Applied Mathematics by Respicius Kiiza (2010)
3. Mathematics for class XI & XII by DASS, HK & VERMA, R. (2000)
4. Pure Mathematics (revised edition) by M.F. Macrae (2011)
5. Pure Mathematics Volume 1&2 by Backhouse, J.K. (1985)
6. Core mathematics for advanced level by L. Bostock
7. Advanced level mathematics by L.K. Shayo
8. Advanced level mathematics Vol. I & II by Kinunda (1974)

ECONOMICS

1. Simplified Economics by n.a. Salum, New Edition (N.E)
2. Introductory to Economics by S.J. Grant New Edition
3. Managerial Economics Paper One and Two By Mtiilikile C.M. (N.E)
4. Principles of Economics J.H. Ingan M. I (Second Edtion)
5. Intermediate Economics by Havery J.
6. A textbook of Ecoinomics for East Africa.